

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen

SLOVENEC

NAGRADNO ŽREBANJE, SLOVENEC
KUPUVALCI Odrasli z rednim žigom opravljajo 40 ODRZKOV vam daje pravico, da se udeležite nagradnega žrebanja, se udeležite naročnikom odredkov ni treba! 152 dragocenih nagrad Vas čaka

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Rdečega žiga na nedeljskih izvodih »Slovenca« ni, zato pa je v nedeljski prilogi tiskan poseben znak za nagradno žrebanje, ki ga naj kupovalci, ki se mislijo udeležiti nagradnega žrebanja, izrežejo! Ne pozabite! 152 bogatih daril Vas čaka!

Henlein nenadoma prišel v London

Politični krogi ugibajo o namenu njegovega prihoda Po Abesiniji vprašanje sudetskih Nemcev najvažnejše

London, 13. maja. b. Največja senzacija za londonske politične kroge in vso britansko javnost je nenadni prihod voditelja sudetskih Nemcev Konrada Henleina v London. Henlein je prišel v London v največji tajnosti in do davi ni nihče vedel za njegov prihod. Ko so angleški in tuji časnikarji zvedeli, da je voditelj sudetskih Nemcev prispel v Anglijo, so pričeli divji lov za njim ter kmalu ugotovili, da se je pripeljal z letalom in se spustil na nekem manjšem letališču zunaj Londona. Nato je nadaljeval pot v London s privatnim avtomobilom ter se nastanil v nekem hotelu. Časnikarji so tudi hotel odkrili, vendar pa niso mogli ničesar zvedeti. Ravnatelj hotela je odločno odklonil vsako informacijo, prav tako uslužbenci. Henlein je zahteval direktno telefonsko zvezo v svojo sobo. V teku današnjega dne so ga časnikarji zamašili pred hotelom in ni znano, ali je še v njem ali pa se je že preselil. Zaenkrat še ni znano, s kom se namerava Henlein razgovarjati v Londonu, kajti njegov prihod ni uradnega značaja ter zaradi tega tudi uradno ne more biti sprejet pri Chamberlainu in pri zunanjem ministru lordu Halifaxu, ko se ta vrne v London. Vendar pa politični krogi domnevajo, da bo Henlein brez nadaljnjega prišel v zvezo z obema državnikoma potom svojih prijateljev in posredovalcev. Nihče ne dvomi, da je prihod Henleina v zvezi z rešitvijo sudetsko-nemškega problema na Češkoslovaškem.

Poučeni krogi trdijo, da je v zvezi s Henleinovim obiskom v Londonu tudi obisk britanskega poslanika Hendersona pri nemškem zunanjem ministru Ribbentropu. Prav tako je dobil tudi francoski poslanik v Pragi zadnje dni točna navodila svoje vlade, ki jih je sporočil češkoslovaški vladi. Rešitev sudetsko-nemškega vprašanja na Češkoslovaškem smatrajo tukajšnji politični krogi za najvažnejše vprašanje po abesinskem vprašanju, ki ga ni več na dnevnem redu. Od rešitve tega novega problema so dviena bodoča pogajanja med Veliko Britanijo in Nemčijo na eni ter med Nemčijo in Francijo na drugi strani.

Obisk je iznenadil vse politične kroge, ker Henlein sploh ni sporočil, da pride v London in tudi češkoslovaško poslaništvo ni bilo o tem obveščeno. Zaradi tako nenadnega obiska sklepajo, da je zadeva zelo nujna. Henlein je baje prišel v London zato, da pojasni nekatere spremembe v programu



sudetsko-nemške stranke v zvezi z njegovim govorom o Karlovih Varih, ki je iznenadil vse politike. Henlein se je v Karlovih Varih namreč pokazal, da je filozof stranke, ki izpoveduje totalitarna načela. Njegovo potovanje so pripravili londonski prijatelji, ki so smatrali za potrebno, da on sam osebno pojasni spremembo programa v odločilnem trenutku pred občinskimi volitvami na Češkoslovaškem.

Zelo veliko pozornost je vzbudilo dejstvo, da je danes opoldne Henlein odšel na kosilo k Winstonu Churchillju. Stevilni politiki poudarjajo, da je bilo to kosilo prava senzacija, ker bi se moral Henlein sestajati v svojih zadevah pač z drugimi politiki, ne pa s Churchillom. V tem primeru baje to kosilo pomeni, da je treba bolj optimistično prestopiti razvoj manjšinskega vprašanja v CSR.

Poudarjajo pa, da je njegovo bivanje v Londonu zasebno in se bo čisto zasebno vendarle sestal z Vansitartom, ki je tako rekoč stalni voditelj angleškega zunanjega ministristva.

V Londonu menijo, da je Henlein prišel precej samovoljno. Češkoslovaška vlada ni vedela za nje-

gov odhod, v Nemčiji pa se ni mogel sestati z važnejšimi osebnostmi. V sredo zvečer je namreč Henlein zapustil CSR in snoči je bil že v Londonu.

Vtis v Pragi

Praga, 13. maja. b. V tukajšnjih uradnih političnih krogih so z velikim mirom in dostojanstvom sprejeli vest o nenadnem potovanju voditelja sudetskih Nemcev Konrada Henleina v London. Jutranji češkoslovaški tisk samo komentira v kratkih člankih njegovo pot in se omejuje na današnje vesti tujih listov, posebno londonskih, o njegovem prihodu in njegovih ciljih. Listi so mnenja, da bo Henlein sprejet pri britanskem ministrskem predsedniku Chamberlainu in zunanjem ministru lordu Halifaxu. Konferenca političnega odbora ministrov se nadaljuje in se izdeluje manjšinski statut, ki bo, kakor poročajo, verjetno dobil naslov nacionalnega statuta. Delo gre naglo od rok in računajo, da bo besedilo predloženo parlamentu v debato že koncem meseca maja. Nekateri politični krogi pričakujejo, da se bo dr. H. odšla v svojem napovedanem govoru, ki ga bo imel v soboto, bavil obširno s tem vprašanjem in da bo v glavnih obrisih že pojasnil glavne točke statuta. O končni obliki je do sedaj težko dobiti zanesljivo sliko, vsekakor pa bo statut vseboval največje odstopke narodnim manjšinam na Češkoslovaškem v okviru sedanje češkoslovaške ustave. Češkoslovaška vlada je pripravljena prostovoljno iti na roko vsem željam narodnih manjšin na demokratski podlagi, pri čemer pa bo strogo varovala državno integralnost in ustavnost.

Vtis v Berlinu

Berlin, 13. maja. b. O včerajšnjem drugem koraku britanskega poslanika Hendersona pri nemški vladi poroča dopisnik »United Press« iz zanesljivega vira, da je služil obisk Hendersona pri Ribbentropu, da pojasni nemški vladi stališče Anglije do češkoslovaškega problema. Nemški listi so dobili nalog, da se začasno vzdržijo vsakega komentarja o češkoslovaškem vprašanju. To spravljajo v zvezo z željo Berlina, da se najprej počaka na izid Henleinovih razgovorov v Londonu. Dejstvo, da je voditelj sudetskih Nemcev Konrad Henlein že v sredo prekorčil mejo z avtomobilom, potrjuje, da se je voditelj sudetskih Nemcev najprej razgovarjal z nemškimi državniki. Po zanesljivih poročilih se je sestal tudi s kancelerjem Hitlerjem.

Vtis v Parizu

Pariz, 13. maja. b. Tukajšnji politični krogi živahno komentirajo prihod Henleina v London. Tisk se spušča v razna razmotrivanja o namenih in ciljih njegovega potovanja. »New York Herald Tribune« piše, da se hoče Henlein sestati z angleškim ministrskim predsednikom Chamberlainom in zunanjim ministrom lordom Halifaxom. Francoski listi trdijo, da zahteve Nemcev, ki jih je razložil Henlein, ne težijo več za avtonomijo, temveč za revizijo meja. »Matine« poroča, da so v Nemčiji prepričani, da bo angleška vlada podpirala vse zahteve sudetskih Nemcev, razen dveh: popolne avtonomije in svobodne propagande narodno-socialističnega dogma na Češkoslovaškem.

Madžarska vlada odstopila

Budimpešta, 13. maja. c. Madžarska vladna kriza se je hitro razpihnila. Nikdo ni pričakoval še nocoj tako važnih notranjepolitičnih odločitev. Predsednik vlade Daranyi je sklical sejo svoje vlade ob 17.10. Seja vlade pa je trajala samo osem minut, nakar je Daranyi odšel k regentu Horthyju in mu izročil ostavko svoje vlade. Horthy je takoj nato poklical k sebi dosedanjega gospodarskega ministra in predsednika Narodne banke Imredyja in mu zaupal mandat za sestavo nove vlade. Kmalu po 19 je Imredy odšel v predsedstvo vlade, kjer se je sestal s svojimi tovariši. Nova vlada bo sestavljena še nocoj. Notranji minister bo Keresztesz.

Belgija še nima nove vlade

Bruselj, 13. maja. c. Ministrski predsednik Janson je popoldne ob 16. prijavil kralju odstop vse vlade. Člani tradicionalne stranke so kot ministri vztrajali pri svojem odstopu, češ da ne morejo podpirati vladne davčne politike. Danes so nenadoma zahtevali, da mora biti odpravljeno delovno ministrstvo. Če bi Janson ugodil tej zahtevi tradicionalne stranke, tedaj bi pa socialisti gotovo izstopili iz vlade in težave bi se začele na levi, ne da bi bilo popolnoma zadosteno tradicionalistom v vprašanju državne davčne politike. Izhoda torej ni bilo in vladna kriza je postala nujna.

Zagreb, 13. maja. b. Ob priliki 66 letnice življenja notranjega ministra dr. Ant. Korošca so zagrebške »Novine« objavile njegovo sliko in mu posvetile daljši članek.

Dunajska vremenska napoved: Jasno in toplo, ponekod ponekod še hladno, vendar v nižinah brez nevarnosti slane.

Zagrebska vremenska napoved: Jasno.

Iz Ženeve: ZN občuduje odpor Kitačev v Španijo se ne mara mešati

Ženeva, 13. maja. c. Danes dopoldne je bila najprej tajna seja sveta ZN. Na seji so obravnavali ostale točke, ki so še na dnevnem redu zasedanja. Tako se govori, da je na tajni seji Litvinov hudo kritiziral švicarske zahteve o popolni nevtiralnosti. Tajna seja se je zaključila ob 13. in je rodila samo to »skoristnost«, da je baje bila sestavljena resolucija, ki bo zaključila kitajski del tega zasedanja. Resolucija bo pohvalila Kitačeva, da se tako hrabro branijo in obsodila vse poskuse s plinsko vojno. Ko pa je Wellington Koo še zahteval, naj svet proglasi bojko Japonske in tudi izda prepoved izvoza petroleja na Japonsko, se je lord Halifax hitro dvignil in vzkliknil, da bi ta del resolucije gotovo ne bil soglasno sprejet.

Pred tajno sejo je bilo več zasebnih sestankov med raznimi zastopniki v Ženevi. Tako je že zjutraj sprejel Bonnet jugoslovanskega stalnega zastopnika v Ženevi Subotiča, nakar je prišel k Bonnetu Litvinov in se z njim pogovarjal eno uro. Ob koncu tega sestanka je prišel k njima češko-

slovaški poslanik v Ženevi dr. Hajdrih. Ob 14. pa sta se lord Halifax in Bonnet usedla k skupnemu kosilu.

Popoldne ob 16. je bila najprej tajna seja, ob 16.45 pa se je začela javna seja. Španski zunanji minister del Vayo je zopet začel močno napadati lorda Halifaxa in angleško zunanjo politiko. Razlagal je svoje očitke skoraj celo uro. Lord Halifax mu je kratko odgovoril in rekel, da danes nikdo ne more spreminjati angleške politike v tem vprašanju. Prevelike so nevarnosti in zato je mogoča samo ta politika, ki jo vodi Anglija. Bonnet je za njim rekel, da tudi Francija goji simpatije do španske demokracije, toda Francija ne želi drugde, kot da si španski narod čimprej sam uredi svoje zadeve. Francija je storila mnogo in to vse je tudi znano del Vayu, želi pa ostati zvesta politiki nevmešavanja. Nato je še Litvinov kratko podprl del Vayo, nakar je Munters v imenu sveta ZN izjavil, da se bo o španski resoluciji govorilo zopet na prihodnjem zasedanju.

Priznanje Jugoslaviji

Ženeva, 13. maja. AA. Včerajšnji konec abesinske debate, ki si jo tu razlagajo kot politično priznanje italijanskega cesarstva, je zbudil v tukajšnjih mednarodnih krogih posebno zadovoljstvo. Okoliščina, da se je velika večina članov sveta DN izrekla za priznanje italijanskega imperija, pomeni nenavadno važen moment, v kolikor daje možnost, da se nova politika Velike Britanije in Francije, politika sodelovanja z Italijo, obeleži tudi v okviru ženevske ustanove. Posledice, izvirajo-

pomeni ta korak turških ministrov — ki mu na bolgarski strani odgovarja najboljša dobra volja bolgarske vlade — začetek v končnem poglavju ustvaritve popolne balkanske skupnosti. Ne vemo, kaj bodo v Sofiji podpisali, če bodo sploh kaj podpisovali, toda zdi se nam, da je v svitu srednjeevropskih dogodkov zdaj nastopil čas, da tudi Bolgarija vstopi v sklop organiziranega Balkana, kjer bo imela svoje važno politično, gospodarsko, kulturno in mirovno poslanstvo. Od svoje strani izražamo željo, da bi sofijski sestanek, ki je plod prizadevanj naše vlade, rodil svoj polni uspeh, kajti šele potem smemo biti prepričani, da predstavlja Balkan napram premikajočim se nagonskim političnim silam v ostali Evropi eno samo strnjeno, miru strastno vdano celoto, ki je nikdo več ne bo mogel ne načeti, še manj pa podzemeljsko izpodjedati.

Turški obisk v Belgradu dobiva, če nanj gledamo v tej luči, svoj izredno važen pomen v okviru evropske zunanje politike. Zapadno-evropsko javno mnenje, ki s pozornostjo gleda proti vzhodu, ga tudi ni pozabilo podčrtati v našem smislu. A dodalo je še posebno priznanje zunanji politiki vlade dr. Stojadinoviča, ki je Balkanu dala odrešilni pravec.

Turški obisk

Ministrski predsednik turške vlade Dželal Bajar in njegov zunanji minister Ružd Aras, ki sta bila štiri dni gosta naše države, sta odpotovala nazaj v svojo domovino. Preden sta obiskala Jugoslavijo, sta bila v Grčiji. Kmalu po belgradskem obisku bosta potovala še v Romunijo ter tako zaključila vrsto obiskov in političnih sestankov, s katerimi je turška vlada hotela na posebno viden in prisrčen način pokazati svojo polno privrženost Balkanski zvezi ter svojo iskreno željo, da s svojimi zavezniki čim bolj tesno sodeluje na vseh področjih. Zanimiv dogodek v tem krožnem potovanju turških državnikov bo dvodnevna prekinitev vožnje v Bolgariji, kjer bosta turška državnik gosta bolgarske vlade in bosta imela z bolgarskimi ministri važne pomenke, čeprav Bolgarija še ni članica Balkanske zveze.

Tako obsežna potovanja niso namenjena razvedrilu. Ona pomenijo čisto določeno politiko in so vnanji izraz gotovih zunanjepolitičnih načrtov. Nas zanima, katerih? Turška državnika, ki sta bila pri nas sprejeta z vso iskreno gostoljubnostjo, zaradi katere Jugoslavija že slovi med evropskimi narodi, sta za časa svojega bivanja v naši prestolnici večkrat dala duška svojemu notranjemu razpoloženju. Zgodilo se je celo, kar se do zdaj pri nas še ni nikoli, da je gost naše države — v tem primeru je bil to predsednik vlade Dželal Bajar — stopil pred mikrofoni in nagovoril vse jugoslovansko ljudstvo s posebno poslanico, v kateri je izpovedal, kako močne in neporušljive so vezi prijateljstva in sodelovanja med obema državama in kako globoko je pri turškem narodu in njegovi vladi usidrana želja, naj tako tudi ostane za vso bodočnost. Tudi pri slavnostni večerji, ki jo je naša vlada turškima gostoma na čast priredila, so bile tako od turške kakor od jugoslovanske strani izrečene zdravice s pomembno vsebino. Končno je še po zaključku obiska izšlo uradno poročilo o političnih posvetovanjih med turškimi ministri in dr. Milanom Stojadinovičem, kjer čitamo zopet izredno prisrčne besede na naslov prijateljstva med obema državama v skupnem okviru zveze balkanskih držav. Iz navedenih treh slovesnih izjav bo torej treba izluščiti resnico, če hočemo najti odgovor na vprašanje, katerim zunanjepolitičnim načrtom je služil obisk turškega ministrskega predsednika pri predsedniku naše vlade, in katerim namenom služijo potovanja, ki jih je napravil pred belgradskim, odnosno ki jih bo opravil za njim.

Ce je služila Dželal Bajarjeva pot v Atene cilju, da se organizira sodelovanje med Grčijo in Turčijo za vzdrževanje miru v vzhodnem delu Sredozemskega morja in če bosta Turčija in Romunija, ko pride Dželal Bajar v Bukarešto, sklenili podobno sodelovanje za ohranitev miru v Črnem morju, imajo razgovori med turško in našo vlado za cilj, da ustvarijo vse potrebne pogoje, da se mir zavaruje in trajno utrdi na kopnem ozemlju Balkana, kjer je Jugoslavija s svojo zemljišno lego nekako njegov severni čuvar, Turčija pa njegov južnovzhodni. Med tema dvema stebroma, ki morata biti oba pripravljena, da nosita precejšno težo političnih pritiskov, mora vladati popolnoma izravnano ravnanje moči in medsebojnega zaupanja, da se tako drzno zgrajena mirovna stavba ne podere, če bi ob njo udarili kakšni tuji toki, bodisi z ene, bodisi z druge strani. Nedavni dogodki v Srednji Evropi in — ž njimi v zvezi — razni zunanjepolitični načrti, ki so se porajali na obronkih podonavske in balkanske Evrope, so že dokazali upravičenost in časovno nujnost prizadevanj, katerih odraz je bil belgradski sestanek. Na Balkanu mora vladati mir, med balkanskimi državami pa popolno soglasje in zaupanje ter trdna notranja povezanost, združena z disciplinirano voljo, da ves Balkan ohrani napram vnanjemu svetu samo eno lice in govori z njim samo z enim ustni. Mednarodnopolitične okoliščine danes to bolj zahtevajo kot kdaj poprej. Največja teža odgovornosti pa leži na ramah Jugoslavije in Turčije, ki sta podvezli tudi vse potrebno, da bosta svoji nalogi kos. Turška državnika sta prav to hotela posebej podčrtati, ko sta v tako vznesenih besedah govorila o prijateljstvu med Jugoslavijo in Turčijo. Čisto naravno je potem takem, da sta turška državnik iz Belgrada odšla v Sofijo k Bolgarom, s katerimi je Jugoslavija pred nekoliko več kakor enim letom sklenila pakt večnega prijateljstva. Pogumno dejanje dr. Stojadinovičeve vlade takrat ni povsod nalezlo na razumevanje in so se takrat predvsem pri naših turških prijateljih oglašale intrige, ki so imele namen odnose med Jugoslavijo in Bolgarijo očrtniti kot kvarne za druge balkanske države. Eno samo kratko leto je zadostovalo, da je politika naše vlade dobila svoje sijajno opravičilo, kajti naš prijateljski pakt z Bolgarijo je bil nujno potrebno uvodno dejanje za splošno pomirjenje med Bolgarijo in vsemi njenimi sosedi. Turčija je bila prva, ki je to spoznala. Praznina, ki jo v trdno organiziranem sklopu Balkanske zveze tvori Bolgarija, se mora izpolniti, da Balkan ne bo nikjer votel in da bo njegov odpor na vse strani enako trd. Po mostu, ki ga je zgradila jugoslovanska vlada v Sofiji, je zdaj pot za druge balkanske države odprta. Turška državnik sta prva, ki sta na njega stopila in ki po njem gresta k Bolgarom v goste. Za vsakogar, kdor politično ni slep,

Tovorni voz, opremljen s Continental gumami, pomeni sigurno in rentabilno vožnjo!

Povsod preizkušena, vedno zanesljiva!



Continental

Zastopstva v Dravski banovini: A. GOREC d. z o. z., Ljubljana - Ing. Ferd. FRIEDAU, Maribor - Štefan HASELBACH, Celje

Župan dr. Adlešič v Newyorku

Ljubljanski župan dr. Juro Adlešič, ki je dne 5. maja odšel iz Ljubljane proti Ameriki k otvoritvi jugoslovanskega kulturnega vrta v Clevelandu, je včeraj ob petih popoldne s svojo go. so-progo prispel v New York. Ob vstopu v največje severnoameriško mesto so mu predstavniki mesta New Yorka z županom na čelu priredili pristrčen sprejem. G. župan dr. Adlešič bo iz New Yorka, kjer bo nocoj prenočil, jutri odpotoval proti Clevelandu, drugemu največjemu slovenskemu mestu, kjer živi danes nad 40.000 Slovencev. Naši rojaki ga bodo slovesno sprejeli jutri ob štirih popoldne pred slovenskim narodnim domom, kjer bodo zbrani tudi najodličnejši predstavniki sodobne Amerike. Dne 15. t. m., t. j. v nedeljo bo slovesna otvoritev jugoslovanskega kulturnega vrta, ki je veljal 100.000 dolarjev, t. j. v našem denarju okoli 5 milijonov dinarjev. To elavje bo prenašalo 109 radio-postaj po vseh predelih Severne Amerike. Te prireditve se bo poleg drugih predstavnikov oblasti udeležil tudi podpredsednik Združenih

držav, dalje kraljevi poslanik Jugoslavije dr. Konstantin Fotič v družbi z novo imenovanim svetnikom dr. Vladimirom Ribačom. Iz poročil, ki jih dobivamo iz Severne Amerike, sklepamo, da se bo te slavnosti, ki je v vseh ozirih brez dvoma največja in najpomembnejša za naš narod tu doma in za našo kri v tujini, udeležilo okoli 100.000 naših rojakov iz vseh predelov Združenih severnoameriških držav. Po posredovanju dr. Malija, ki vodi slovenski radio program, je radio-družba Columbia obljubila, da se bo program otvoritve jugoslovanskega kulturnega vrta prenašal tudi v Evropo in da bo imenovana družba stopila v zvezo z radio postajo v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu, tako da bo lahko tudi stara domovina v duhu prisostvovala temu izrednemu slavlju, ki bo brez dvoma visoko dvignilo ime naše domovine v očeh sodobne Severne Amerike. To priča že dejstvo, da vsi severnoameriški listi priobčujejo tople članke o jugoslovanskem kulturnem vrtu v Clevelandu in o lepota naše domovine.

Evharistično slavlje na Ptujski gori



Premnogim ne dopuščajo razmere, da bi se udeležili svetovnega evharističnega slavlja v Budimpešti. Zato se bomo doma pridružili svetovnim narodom v češčenju presvete Evharistije. Pri romarski poti na Ptujski gori bo v istem času kot v Budimpešti evharistična proslava, s sledečim sporedom:

Dne 28. maja ob 10 začetek s sveto mašo, ob 7 zvečer pa pozdravni govor in slovesne večernice. Nato celonočno češčenje Najsvetejšega.

Ob 11 ponoči teoforična procesija z baklami, ob 12 polnočnica z ljudskim petjem in skupnim sv. obhajilom mož in fantov.

Dne 29. maja bodo ves dopoldan sv. maše. Ob 6 zjutraj govor, sv. maša in skupno sv. obhajilo žena in deklet; ob 10 govor in pontifikalna sv. maša, ter zahvalna pesem.

Krajni podolgovati otok na starem delu trga bo v ravlini cestišča tlakovan s prodnimi kamni ter ločen od cestišča s posebno granitno obrobo, v kateri bodo nameščeni tudi vsi odvodi za odtok padavin. Stari Marijin spomenik ostane na sedanjem mestu. Na obeh krajih otoka bodo nameščeni konfini z verigami, ki bodo omogočali pešcem prehod na nevarnih mestih. Podolgovati otok na novem delu trga bo urejen za parkiranje avtobusov, bo betoniran, ločen od cestišč kot otok na starem delu trga s prav tako zavarovanimi krajnimi stranicami. Vsa cestišča Glavnega trga bodo tlakovana z granitnimi kockami, trotoarji pa bodo asfaltirani. Osrednja avtobusna postaja bo iz dveh delov: iz prekritega 4 m širokega in 70 m dolgega perona ter iz zgradbe, v kateri bodo vsi za avtobusni promet potrebni prostori kot prometna pisarna, čakalnica za šoferje ter posebna predoba s straniščem in umivalnico za avtobusno osebje. Na zapadnem delu perona bodo nameščene klopi in vodnjak s pitno vodo, na vzhodnem delu pa bodo črpalke za zrak, vodo, bencin, plinsko olje in olje.

Tudi razsvetljava na reguliranem trgu bo doela nova ter bo Glavni trg zelo dobro razsvetljen. Vzdolž vseh trotoarjev bodo nanizani v razdalji približno 16 m železni 11 m visoki kandelabri. Poleg tega bo razsvetljen srednji prometni otok s posebno močnim štiriramnim kandelabrom, prav tako tudi izpostavljeni del trotoarja ob ustju državnega mosta. Otok na novem delu trga bo razsvetljen s tremi dvoramnimi kandelabri.

Smer posameznih voženj bodo na primernih mestih označevali lični kazipoti in avtomobilski znaki.

Protituberku'ozni teden: Bolniki pripovedujejo

V bolnišnico je prišel iz znane ljubljanske gramozne jame. Star je 47 let, delavec, tačas brez posla. Poročen je, ima štiri otroke v starosti od 8 do 16 let. Čim je dorasel, je hodil skoraj dve desetletji kot drvar v tuje šume. Medtem ko se je on mučil za vsakdanji kruh po daljnih gozdovih, mu je baje žena doma rušila družinski mir in srečo. Vedno hujše so postajale razmere, končno je mož kljub ljubezni do svojih otrok zapustil domače ognjišče ter si iskal dela tu in tam. V teh prilikah se mu je zdravje zadnja leta zrahljalo. Pred dvema letoma je pričel pokašljevati, zadnje mesece vedno hujše, mučiti ga je pričela težka sapa. Ko je prispel letos v bolnišnico, smo ugotovili odprto jetiko pljuč, potekajočo pod sliko naduhe, dočim se to obolenje na zunaj (na obrazu, postavi) še ni pokazalo v izraziti shujšanosti, v hudi bledici itd. Bival je pri nas več tednov, se nekaj popravil, nato je bil odpuščen z navodilom, da se čuva; ako nima lastnega rednega doma, naj bi mu občina preskrbela kot v kakem zavetišču.

V domovni občini so mu zavetišče obljubili, na roko dali 200 din, nato ga pa spet napotili po svetu, najbolje nazaj v Ljubljano, ki je veliko mesto, ima razne zavode, tudi obsežno bolnišnico, ondi ga bodo že kam vtaknili. Tako je hlapec Jernej spet prispel in prikašljal v srce slovenske zemlje ter najprej našel zatočišče v posebno toplem gnezdecu, ki se imenuje gramozna jama v beli Ljubljani. Odondaj ga je sestra iz protituberkularne posvetovalnice dogovorno z nami spet spravila na naš oddelek. Naš prsi oddelek je sploh nekaj čudovitega: Če je kdo obolel na pljučih, pa nima prave nege doma, ga pošljejo k nam. Če je kdo čisto na koncu s svojim zdravjem, pa domači težko gledajo in poslušajo soplečega in mučno kašljajočega, težko bolnega pošljejo k nam v bolnišnico! Če kdo pljuje krvavo, v strahu pribeži k nam; če kdo nima doma, niti prave redne eksistence, razumljivo kmalu oslabi, se prehladi, želi se vsaj dobro prespati in odpočiti: prispe v bolnišnico na naš oddelek. Ako je kdo neozdravno bolan na pljučih ter ga zato n. pr. v zdravilišču radi odpuste, kam naj gre: po možnosti v bolnišnico; tam so zdravniki za vse bolezni. Če se zboljša, lahko pride spet nazaj. — Skratka, k nam prihaja vse, kar je slabotno, kar nima pravega zatočišča, kar je treba osamiti vsaj za prvo silo, da ne bo kužne nevarnosti za okolico; tudi oni, ki prihajajo iz raznih zdravilišč, pa še niso za delo dovolj usposobljeni, a pravega doma nimajo ali se boje za svoje, vsi ti iščejo zatočišče pri nas. Čudovito pri vsej stvari je pa to, da naš oddelek niti nima lastne stavbe, temveč se stiskamo in skrivamo pod krovom drugega starejšega oddelka.

Povrnilo se nazaj k naši zgodbi! Smotrna borba proti jetiki mora zajeti tudi take ljudi, ki nimajo pravega doma, jih zdraviti do okrevanja, če to ni mogoče, jih je treba oskrbeti v kakem zavetišču, da bodo varni sami kakor tudi okolica pred morebitno okužbo. Zato se nam le malokdaj posreči te bolnike s pomočjo občine preskrbeti v zavetišču. Občina se boji stroškov, reševanje takih prošenj se vrši silno počasi in zamudno, ker paž želi vsaka ustanova, ki ima po zakonu dolžnost brigati se za neozdravne, prevlatiti stroške na druge, češ, mi nimamo kritja za te izdatke. In vendar gre v vseh takih primerih po večini za bolne, ki dolgo niti živeli ne bodo. Večkrat se zgodi, da bolni, za katerega poslednje zatočišče se borimo, v dobi čakanja odide na drugi, boljši svet — po receptu hlapec Jerneja.

Rešitev v podobnih primerih je možna le na tale način: Zakon določa činitelje in ustanovo, ki imajo skrbeti za svoje neozdravne bolne. Ker gre v naših primerih za kužno bolne, jih je mogoče oskrbeti — razen začasno v bolnišnici — le še v zavetišču, v kolikor nimajo primernega lastnega doma z lastno sobo. Zavetišče ne sme biti le eno veliko za vso pokrajino, n. pr. Slovenijo, temveč v obliki manjših oddelkov v okviru splošnih zavetišč ali v skupnosti z bolnišnico. Čim se ugotovi po uradnem strokovnem zdravniku, n. pr. v bolnišnici, posvetovalnici za jetične, da gre za docela neozdravno bolno osebo, pri kateri kako znatno zboljšanje ni mogoče, jo — ako nima lastnega doma — takoj lahko odpošljemo v bližnje zavetišče ali začasno v bolnišnico, odkoder se posreduje nagla rešitev za mesto v azilu. Občina se o izršenih premestitvi le obvesti, ne čaka pa se njenega privoljenja. Bilo bi najbolje, da se za oskrbo takih oseb določi poseben davčni prispevek ali doklada za vso banovino, odnosno državo, da se občine kolikor toliko razbremenijo.

Dosedanja oskrba hiraleev od hiše do hiše ali temu podobno mora izostati. Pomislimo le, če tako potuje od hiše do hiše kužno bolna oseba! Ze varnost drugih, zdravih ljudi zahteva dostojno in smotrno reševanje takih vprašanj, ne le čut ljubezni ter socialne dolžnosti do neozdravnih.

V protituberkularnem tednu opozarjamo na take in podobne probleme in težave ter izrekamo nado in željo, da bi vsi, ki to berejo, v kolikor morejo, pomagali te naloge izvrševati. Dr. F. D.

— Dolžnost vsake žene je, da pazi na redno stolico, ki jo doseže z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo, ako jo jemlje vsak dan v manjši množini. Prava »Franz-Josefova« voda deluje milo, prijetno, naglo in zanesljivo.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Postanite naročnik „Slovenca“

Kje je denar najboljšje naložen?
V dobrem časopisu!

Kje oglaš najbolj uspešen?

V najbolj razširjenem slovenskem dnevniku; v »Slovencu«!

Kje je največ najlepših, najkoristnejših nagrad?

»Slovenec« jih razpisuje za svoje naročnike in bralce!

152 DRAGOCENIH NAGRAD.

Vredne so nad 100.000 dinarjev

Verujtel Sreča bo Vaša!

Zato ne odlašajte, ampak postanite še danes naročnik »Slovenca«, da boste lahko zastoj brez slehernih dajatev deležni bogatih daril!

Lastništvo »Slovenca«.

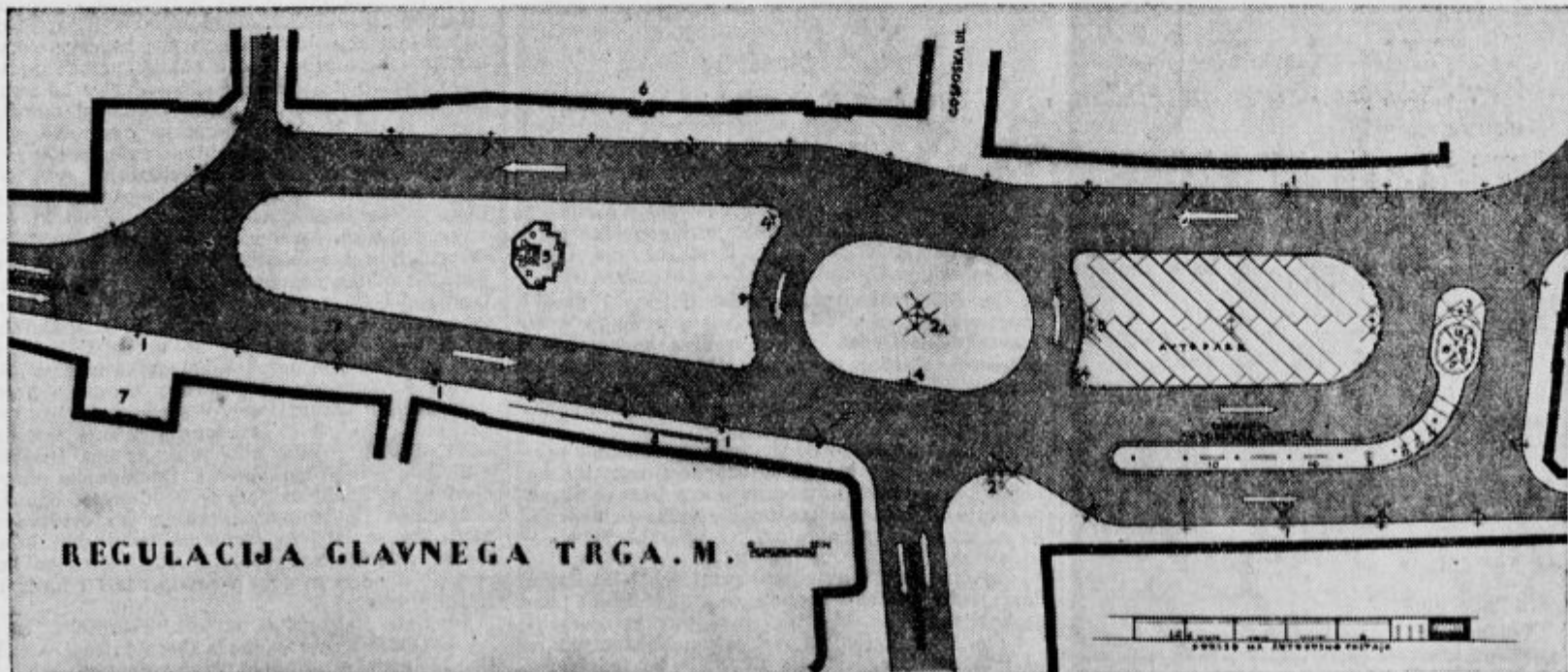
Glavni trg v Mariboru bodo preuredili

Maribor, 13. maja.

Regulacija Glavnega trga v Mariboru spada brez dvoma med najbolj pereče regulacijske probleme, katere je bilo treba rešiti v našem mestu. Državni most, ki je v prečni osi Glavnega trga, zbira promet čez Dravo na ogromni širini in povzroča, da je prostor med mostom eden najprometnejših v Sloveniji. Z regulacijo se je morala rešiti v prvi vrsti čim varnejša ureditev prometa in po možnosti izravnati višinsko neurejene prilike. Veakdo je mogel videti, da je Glavni trg v sedanji obliki nemogoč, kar se posebno opaža v jutranjih, opoldanskih in večernih urah, ko je promet najgostejši. Po regulaciji, ki se sedaj izvaja, bo urejen promet s tremi velikimi otoki. Oba krajna otoka bosta podolgovata in se boeta s svojo obliko prilagajala

tlorisu starega in novega dela Glavnega trga. V osi državnega mosta in Gospoše ulice pa bo nameščen manjši otok ovalne oblike. Na cestiščih med temi otoki bo uveden strogo enosmerni promet, kot ga označujejo na skici vrisane pisice. Na ta način urejen promet bo onemogočal križanje vozil, zmanjševal torej kar najbolj nevarnost trčenja, zmanjševal hiter razplet prometa in izdatno olajševal varen prehod pešcev preko vozišč.

Na novem delu Glavnega trga bo poleg že omenjenega prometnega otoka zasnovana velika osrednja avtobusna postaja. Avtobusna postaja bo nameščena tako, da nikakor ne bo motila toka glavnega prometa ter bo izhodišče in križišče vseh avtobusnih prog v mestu in okolici. Od omenjenih treh otokov bo srednji zvišan nad cestišče ter asfaltiran.



- 1) enoramni kandelaber. — 2) štiriramni kandelaber. — 2a) štiriramni kandelaber z uro. — 3) dvoramni kandelaber. — 4) kazipoti. — 5) Marijin spomenik. — 6) magistat. — 7) Alojzijeve cerkev. — 8) stopnice. — 9) konfini z verigami. — 10) klopi. 11) vodnjak s pitno vodo. — 12) črpalke za zrak in vodo. — 13) črpalke za bencin in plinsko olje. — 14) olje za avtomobile. — 15) čakalnica za šoferje. — 16) prometna pisarna. — 17) mala delavnica. — 18) predoba s straniščem in umivalnico.

Nikdar

na zrak
brez mene!

Pomladanski zrak močno vpliva tudi na Vašo kožo. Zato jo dobro namažite s kremo NIVEA, preden greste na zrak. To krepča kožo, jo dela zdravo in ji daje mladostno svežost. Zakaj Eucerit vsebuje edino le NIVEA!



MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Stavbeni inženir

državni upokojenec, zaupna oseba — z dolgoletno prakso, prevzame službo kot šef pisarne in knjigovodja v stavbnem podjetju. Dopolni v upravo »Slovenca« pod »Stavbeni inženir«, št. 7603. (a)

Pouk

Strojepisni pouk

Črni tečaj, oddelki od 6 do pol 8 in od pol 8 do 9 zvečer. Vpisovanje dnevno. Šolnina zelo nizka. — Na razpolago 25 najrazličnejših pisalnih strojev. Posebni tečaj za starejše dame in gospode. Christofor učni zavod, Domobranska cesta 15. (u)

Službodobne

Več čevljar. pomočnikov

za fleks, šivano ter zbito delo, sprejem. — Janko Ješe, Cesta na Loko 29 - Ljubljana. (b)

Pošteno in pobožno dekle

ki zna šivati sprejem kot sobarico. Vera Kasumović, soproga zdravniškega - Koprivnica, Plača 250 din in potni stroški povrnjeni. — Kuharica v hiši je Slovenka. (b)

Auto-motor

Motorno kolo »Ariela«

500 ccm specialka, magnetno vžiganje, rabljen, ugodno napredaj. Primeren zlasti za dirkalni trening. Naslov v upravi »Slovenca« pod 7555 (f)

»FORD« - 2-tonski

v dobrem stanju, ugodno napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7634.

Vnajem

ODDAJO:

Lokal

oddam takoj. Maribor — Tržaška cesta 5, - zraven gostilne Zohar. (n)

Dva večja trg. lokala

na Tyrševi cesti nasproti »Figuea«, oddam. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Center« št. 7356. (n)

Skladišne prostore

obsežno, nahajajoče se v sredini mesta, oddam takoj v najem. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Skladišče« št. 7353. (n)

Prodamo

Najboljši kraški teran

dobite v restavraciji »Slamič«. (l)

Novosti vseh oblačil

šport, kamgarn obleke, perilo itd. — najceneje: Presker, Ljubljana. (l)

Kupci koles!

Oglejte si zalogo trdke »Jesice« v Javnem skladišču »Turke«, Kotnikova 12, poleg elektrarne. Tel. 30-73

»BRENNABOR«

dvokolesa so svetovnega slovesa Modelov odličnih izbira bogata pri KLEINDIENST & POSCH Maribor, Aleksandrova 44

Manufakturna trgovina

vpeljana, v centru Ljubljane, se zaradi druge zaposlitve prodaja. — Potrebna gotovina 250.000 din. — Le resne ponudbe do 20. maja 1938 v upravo »Slovenca« pod »Prometna točka« št. 7694. (l)

KOLESA

najnovejši letošnji modeli v največji izbiri že od Din 550.— naprej.

Nova trgovina

Ljubljana - Tyrševa cesta 36 (nasproti Gospodarske zveze)



Brzjav!

Prispele so originalne »Deering« kosilnice najnovejšega modela in rezervni deli zanje. — Fr. Stupica, železnina, Ljubljana, Gosposvetska 1. (l)

Denar

Bančno kom. zavod - Maribor

Aleksandrova cesta št. 40 kupi takoj in plača najbolje

HRANILNE KNJIZICE

bank in hranilne

VREDNOSTNE PAPIRJE

3% obveznice, bone ter srečke, delnice itd.

VALUTE VSEH DRŽAV

PRODAJA SREČK

državne razr. loterije.

Razno

Tudi Vaša obleka bo kakor nova

ako jo pustite kemično čistiti ali barvati v tovarni

JOS. REICH

Ljubljana

Poljanski nasip 4-5

Pralnica — Svetlolokalnica

Posedstva

Parcele

v izmeri 500 do 1400 m² v severnem delu Ljubljane (svetokriški okraj) - napredaj — Mencinger, Ljubljana, Sv. Petra cesta 35 (p)

Kunaver Ludvik

gradbeno - strokovno obračun posredovalec — Cesta 29. oktobra št. 6, telefon 37-33, ima napredaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

Stanovanja

ODDAJO:

Dvosobno stanovanje za remizo št. 299, oddam. Cena 335 din. (b)

Dvosobno stanovanje

oddam s 1. junijem starejši stranki. Maribor, Magdalenska 17, desno. (c)

Ako je seč moten z rdečkastimi ali peščenimi ostankom, ako je temne barve, ako vsebuje bele kosmiče — je to znak, da ledvice slabo delujejo in to je opomin za prihod revme.

Tako artritično stanje, katero se često opazi pri starejših ljudeh, se more preprečiti z uporabo URODONALA, kateri pomaga ledvicam pri razkrajanju sečne kisline. Zelo lahko je izvršiti preiskavo vašega seča. Ta preiskava je neobhodno potrebna, ako nočete kasneje trpeti. Zadoštuje, ako boste pustili izvestno količino seča, da stoji mirno deset do dvanajst ur v stekleni ali porcelanasti posodi.

Ko ta čas poteče, lahko opazite v nepravem seču goščo in kosmiče, katere smo omenili zgoraj.

Ako je moten — takoj nesite steklenico seča hranjenega 24 ur, vašemu zdravniku ali lekarnarju, da ga analizira.



Poglejte, ta temen seč, to rdečkasto goščo

ter pričnite uporabljati

URODONAL

kateri čisti ledvice in očisti kri, razkrajajoč mokračno kislino

Etablissement Chatelain, dobavitelj pariških bolnic, Paris: 22 Grands Pris

Dobiva se v vseh lekarnah. Zastopniki »STERILAB«, kemično-farmaceutski laboratorij, Beograd

Oglas reg. pod št. 2079 od 23. februarja 1932.

»SLOVENE«, podružnica: Miklošičeva cesta št. 5



VSEMOGOČNI JE IZVOLIL POKLICATI K SEBI V NEBESKO KRALJSTVO PO VEČNO PLAČILO, GOSPODA

MATEJA JEŽEKA

ŽUPNIKA V BEGUNJAH PRI CERKNICI

POGREB BO V BEGUNJAH PRI CERKNICI V PONEDELJEK, 16. MAJA 1938, OB POL DESETIH DOPOLDNE PRIPOROČAMO GA V POBOŽNO MOLITEV!

ZALUJOČE SESTRE IN OSTALO SORODSTVO



Vsemogočni Gospod življenja je poklical k svojemu plačilu vnetega in zvestega služabnika, prečastitega gospoda

Mateja Ježeka

župnika v Begunjah pri Cerknici

Pogreb tako nam ljubljenega pokojnika bo v ponedeljek, dne 16. maja 1938, ob 1/10 dopoldne iz »Cerkvenega doma« na farno pokopališče v Begunjah.

Za njegovo požrtvovalno dušnopastirsko delovanje ga bomo ohranili v častnem spominu!

Begunje, dne 13. maja 1938

Žalujoči farani



V SVOJEM IN V IMENU DUHOVŠČINE DEKANJE CERKNICA NAZNANJAM, DA JE GOSPOD

MATEJ JEŽEK

ŽUPNIK V BEGUNJAH

V ČETRTEK, 12. MAJA, OB 1/12 UMRL V SPL. BOLNIŠNICI PREPELJALI SO GA V PETEK, DNE 13. MAJA, V BEGUNJE

POGREB BO V PONEDELJEK, DNE 16. MAJA, OB POL DESETIH DOPOLDNE V BEGUNJAH

PRIPOROČAM GA V MEMENTO!

A. L. WESTER — DEKAN GRAHOVO

POHIŠTVO!

E. ZELENKA

tovarna pohištva, tapetništvo in vse stanovanjske opreme MARIBOR, Ulica 10. okt. 5



Vsemogočni je poklical, v 78. letu življenja, danes našega nepozabnega moža, očeta in tasta, gospoda

Franca Župneka

vladnega svetnika v pokoju

Pogreb bo izpred mrtvašnice Zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanski cesti v nedeljo, 15. t. m. na pokopališču k Sv. Križu.

Žalujoče rodbine: Župnek, Sanein, Jelence



Za vedno nas je zapustil in odšel v večnost k Bogu, zaslužni in vneti naš dolgoletni predsednik, prečastiti gospod

Matej Ježek

župnik v Begunjah pri Cerknici

Pogreb prezgodaj nam umrlega predsednika bo v ponedeljek, 16. maja 1938, ob 1/10 dop. na farnem pokopališču v Begunjah. Gospoda župnika, ki nam je zgradil lep nov prosvetni dom, bomo ohranili v hvaležnem spominu ter njegovo započeto delo nadaljevali.

Begunje pri Cerknici, dne 13. maja 1938

Kat. prosvetno društvo Begunje



Potrt žalosti naznanjam, da je moja ljubljena mama, sestra, teta in svakinja gospa

Ana Forčesin

vdova po železniškem uradniku

umrla danes, 13. maja, ob 2 popoldne. Pogreb pokojne bo v nedeljo, 15. maja, ob 1/2 5 popoldne, iz mrtvaške veže Spl. bolnišnice na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, 13. maja 1938

Globoko žalujoči sin Daniel in ostalo sorodstvo